

D. de Groot, G. den Hartog, en J. J. Jansen

Staatsbosbeheer

De belangstelling voor bomen is in ons land de laatste jaren sterk toegenomen. Dit geldt in het bijzonder voor bomen die om een of andere reden als waardevol worden betiteld. Hiermee wordt dan niet de waarde bedoeld op grond van de houtprijs maar die vanwege de cultuurhistorische, dendrologische of landschappelijke aspecten, de ouderdom of het monumentale karakter van de boom. Dergelijke bomen moeten eigenlijk een aparte naam hebben. Sinds enige tijd duikt in de pers regelmatig de, wat ongelukkige woordspeling/samentrekking "Bomument" en "Bomumentenlijst" op.

Behalve vreugde over deze toenemende belangstelling heerst er bij de deskundigen echter grote bezorgdheid over de toestand van het waardevolle bomenbestand. Vele exemplaren verkeren in een slechte toestand, gezonde en vitale exemplaren staan bloot aan velerlei bedreigingen en de aanvulling van het waardevolle bomenbestand vanuit jongere generaties is niet verzekerd.

Dit leidt tot de conclusie dat het gewenst is dat de overheid bij de ontwikkeling en uitvoering van het beleid bijzondere aandacht schenkt aan de waardevolle bomen. De daarbij te hanteren probleemstelling is inmiddels duidelijk: Wat kan en moet er gedaan worden voor het behoud van het waardevolle bomenbestand?

De eerste stappen op de weg voor een waardevol bomenbeleid zijn inmiddels al enige jaren geleden gezet met het uitvoeren van een inventarisatie van Nederland. In dit artikel zal wat dieper op deze inventarisatie en de gevolgen van de resultaten hiervan worden ingegaan, terwijl ook een bijdrage wordt geleverd aan de ideeënvorming omtrent het te ontwikkelen beleid.

De inventarisatie

Ons land is bosarm, maar wat ook in dit tijdschrift regelmatig naar voren komt, niet boomarm. In de bosstatistiek worden de rijbepantingen langs wegen, kanalen en dijken zelfs in kilometers geregistreerd en omgerekend in met bos vergelijkbare oppervlak-

ten. Daarbuiten zijn er duizenden bomen op stadswallen, dorpsbrinken, in parken en tuinen, die als solitair of als deel van een groep een belangrijke, beeldbepalende invloed uitoefenen op onze omgeving. De bosstatistiek geeft echter weinig informatie over deze categorie bomen.

Om in kwantitatieve en kwalitatieve zin een indruk te krijgen van het waardevolle bomenbestand heeft het Staatsbosbeheer in de jaren 1972-1976 een registratie van waardevolle bomen opgezet. Hiertoe is het gehele land geïnventariseerd waarbij per kaartblad (topografische kaart 1:25.000) verschillende categorieën van bomen, boomgroepen en -complexen zijn aangegeven, terwijl op een begeleidend formulier nadere gegevens zijn vastgelegd. Illustraties 1, 2 en 4 geven een indruk van de gevolgde werkmethode. (Illustraties 1 en 2, zie p. 170 en 171).

Bij het uitvoeren van de registratie is geen volledige objectiviteit mogelijk geweest ten gevolge van het feit dat er ongeveer 100 medewerkers bij de registratie betrokken zijn geweest. Van systematische afwijkingen of misinterpretatie van de criteria is echter niets gebleken.

De registratie

Er zijn tot nu toe 4836 eenheden geregistreerd. De verdeling over de provincies en het onderscheid naar categorieën blijkt uit tabel 1.

De geregistreerde eenheden, niet zijnde parken en arboreta

In totaal zijn er 78 boomsoorten geregistreerd. Dit aantal is aan de lage kant omdat de zeldzame en dendrologisch belangrijke soorten meestal in arboreta of parken staan en dus niet afzonderlijk zijn opgenomen. Tabel 2 geeft een overzicht van de meest-geregistreerde soorten per onderscheiden categorie.

De leeftijden moesten in bijna alle gevallen worden geschat. In tabel 3 zijn daarom slechts grove leef-

Tabel 1 Aantallen geregistreerde eenheden per provincie.

provincie	solitair		singels	lanen	arboreta	totaal
	groepen	wallen			parken	
Groningen	4	5	1	1	—	11
Friesland	62	20	4	30	—	116
Drenthe	227	237	74	34	21	593
Overijssel	167	126	112	101	53	559
Gelderland	412	110	40	100	87	749
Utrecht	285	85	24	63	76	533
Noord-Holland	313	203	23	77	66	682
Zuid-Holland	143	27	3	8	17	198
Zeeland	129	47	16	18	5	215
Noord-Brabant	185	149	14	150	112	610
Limburg	174	162	6	97	131	570
totaal	2101	1171	317	679	568	4836

Tabel 2 Geregistreerde eenheden per boomsoort en per categorie.

soort	solitair	groep	singels	laan	totaal
			wallen		
beuk	496	171	18	171	856
eik	409	450	183	302	1344
iep	97	71	29	78	275
kastanje	243	94	12	19	368
linde	317	174	19	71	581
pop/witg	183	65	8	18	274
ov. loofbomen	282	117	40	17	456
naaldbomen	74	29	8	3	114
totaal	2101	1171	317	679	4268

tijdsklassen onderscheiden.

Gebleken is dat er nog verscheidene zeer oude bomen in ons land zijn. Bij de opgegeven leeftijden past in enkele gevallen wel een gezonde dosis sceptis.

De oudste geregistreerde boom, een linde, bevindt zich in het kerkdorp Sambeek in de gemeente Boxmeer; deze gerechtsboom zou volgens overlevering een leeftijd hebben van 1200 jaar. In 1976 werd hij door een boomverzorgingsbedrijf helemaal opgeknapt.

Andere voorbeelden:

Op het eiland Vlieland bevindt zich een groep iepen van ongeveer 300 jaar oud.

In de gemeente Tubbergen staat nog een kroezebom die een leeftijd heeft van ongeveer 500 jaar. Deze boom speelde lange tijd een rol bij de begrafenisplechtigheden. Er werd dan bij de boom even halt gehouden alvorens de overledene naar zijn of haar laatste rustplaats begeleid werd.

Aan de IJsseldijk te Diepenveen kunt u een 500-jarige linde vinden. Toen in het jaar 1813 Napoleon

op de oude grenzen moest terugtrekken kwamen de kozakken en vestigden bij die boom een uitkijkpost met het uitzicht op de vesting Deventer. Tot op heden draagt deze boom nog de naam kozakken-linde. Bij de storm in 1973 verloor de boom een van zijn acht gesteltakken. De wonden zijn gelukkig deskundig behandeld.

Bij de kerk in het stadje Monnikendam staan een linde en een Italiaanse cypres van ongeveer 300 jaar oud. Bij deze bomen werd vroeger recht gesproken.

Twee lindes van 800 en 500 jaar, die de tijden trotseerden staan in het stadje Domburg.

Stoer staat op de Kruisberg bij Eys in het Limburgse een oude eik van ongeveer 300 jaar. Hij fungeerde eens als baken voor de marsroute van Napoleon; 116 jaar geleden stierf Arnold Bouillon bij deze boom, sindsdien kwamen er zieken bij de eik hun genezing afsmeken.

Het belang van de geregistreerde eenheden ligt voor 3% op het dendrologische en voor 12% op het (cultuur)historische vlak. De rest is vooral vanwege de monumentale en landschappelijke aspecten van belang. De (cultuur)historisch belangrijke eenheden

Foto 3. Twee beuken met in het midden een plataan aan de Waaldijk te Ophemert. Het zijn de objecten met de nummers 3/1, 3/2 en 3/3 van kaartblad nr. 39D.

zijn in tabel 4 nog onderscheiden. Hierbij zijn ook talrijke bomen die op zichzelf wellicht niet van historisch belang zijn maar een belangrijke rol spelen in relatie met een gebouwd monument of in een beschermd dorps- of stadsgezicht.

De gegevens over de gezondheid zijn op het eerste gezicht niet zorgwekkend: 79% van de eenheden zijn goed gezond, 19% matig en 2% slecht. Singels, wallen en lanen zijn er in het algemeen iets slechter aan toe dan solitaire en groepen. Opgemerkt moet worden dat deze beoordeling vooral de vitaliteit van de bomen betreft. Goede gezonde bomen kunnen dus wel hol zijn of in de loop der tijden beschadiging hebben opgelopen door toedoen van de natuur of de mens.

Ruim 21% van alle éénheden wordt op de één of andere manier bedreigd. Bij de lanen vormt de aanleg of reconstructie van wegen de grootste bedreiging. Bij de solitaire, groepen, singels en wallen vormen andere oorzaken de grootste bedreiging. Hiervan is beweidings zonder een deugdelijke afrastering er één. Voor de iepen is de iepenziekte vaak als een bedreiging aangemerkt. Tabel 5 geeft een globale indruk van de bedreigingen per categorie.

Van de geregistreerde eenheden in deze vier categorieën is dus zowel 79% goed gezond, als 79% onbedreigd. Dit zijn niet altijd dezelfde eenheden, want slechts tweederde van alle eenheden zijn gezond en ook onbedreigd. De indicatie, verkregen uit de vragen om advies voor boomverzorgende maat-

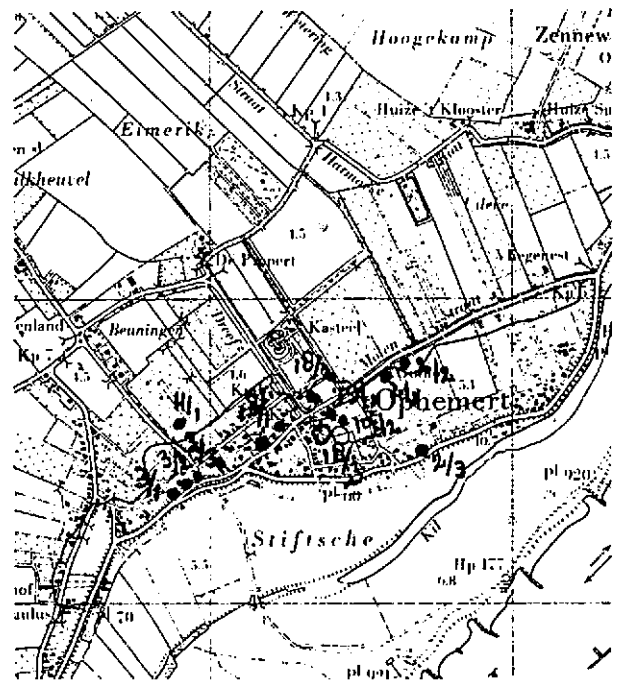

Foto 4. Deel van topografische kaart 1:25000, nr. 39D. Van de objecten 3/1, 3/2 en 3/3 zijn de gegevens in ill. 2 als voorbeeld opgenomen.

regelen, is echter dat het met een groter deel van de eenheden niet goed is gesteld. Onverzorgde wonden en beschadiging door uiteenlopende oorzaken zijn aan de orde van de dag. In veel gevallen is ook de

groeiplaats van de boom niet meer geschikt voor een ongestoorde boomgroei.

Arboreta en parken

De 568 arboreta en parken zijn bij de registratie als eenheden behandeld. Daarbinnen zijn over de afzonderlijke bomen geen gegevens verzameld. 11% van de objecten wordt als dendrologisch belangrijk gekwalificeerd, terwijl 21% door de aanleg cultuurhistorisch van belang is. Bijna 10% van deze catego-

rie wordt bedreigd. Het onderscheid naar de aard van de bedreiging is aldus:

bebouwing	1,3%
wegaanleg, -reconstructie	2,4%
kabels en leidingen	1,1%
andere bedreiging	5,2%
totaal	10,0%

Zo werd in 1970 het voortbestaan van het landgoed Nieuw-Amelisweerd ernstig bedreigd. Het tracé voor een nieuwe autoweg was dwars door het landgoed geprojecteerd. In twee rapporten werd ge-

Foto 5. De kroeseboom in Ruurlo is in een voortuin terechtgekomen. Deze vitale eik heeft dringend verzorging nodig!

Tabel 3 Geregistreerde eenheden per boomsoort en per leeftijdsklasse.

soort	<100	100-149	150-249	250-499	>500	totaal
beuk	259	308	216	73	0	856
eik	614	499	186	40	5	1344
iep	144	91	35	5	0	275
kastanje	160	141	57	10	0	368
linde	200	202	149	20	10	581
pop/wilg	198	63	12	1	0	274
ov. loofbomen	244	124	78	10	0	456
naaldbomen	52	35	22	5	0	114
totaal	1871	1463	755	164	15	4268

Tabel 4 Onderverdeling (cultuur)historisch belangrijke eenheden.

	solitair	groepen	singels wallen	lanen	totaal
herdenkingsbomen	46	15	1	3	65
grensbomen (bestuurlijk)	77	15	0	4	96
grensbomen (gebruiksvorm)	51	19	33	35	138
gerechtsbomen	16	6	1	2	25
overige historische bomen	67	96	0	17	180
totaal	257	151	35	61	504

Tabel 5 Aard van de bedreiging per categorie, in procenten

	solitair	groepen	singels wallen	lanen	totaal
bebouwingsplan	1,5	1,3	1,3	1,5	1,4
aanleg wegen e.d.	8,1	6,7	3,5	14,4	8,4
leidingen	0,8	0,6	0,3	1,2	0,7
andere oorzaken	11,6	11,4	12,9	6,8	10,9
totaal bedreigd	22,0	20,0	18,0	23,9	21,4

wezen op de grote natuurwetenschappelijke waarde van dit rivierbos en op de bijzondere plantengroei, die elders al niet meer of sporadisch in ons land voorkomt. Ook de cultuurhistorisch interessante landschappelijke aanleg van het park zou geweld worden aangedaan, terwijl de recreatieve mogelijkheden van de Utrechtse bevolking zouden worden beperkt. Gelukkig is het tracé nu naar het westen verschoven, zodat er minder van het gebied verloren gaat.

Schatting van gegevens over alle waardevolle bomen

Omdat de inventarisatie door de medewerkers van het Staatsbosbeheer naast alle andere activiteiten moest worden uitgevoerd zijn nog niet alle daarvoor

in aanmerking komende bomen, boomgroepen of -complexen geregistreerd. Wel is het gehele land de revue éénmaal gepasseerd. Op grond van toetsingen bestaat de indruk dat ongeveer de helft van de parken en arboreta en 30% tot 40% van de overige eenheden zijn geregistreerd. Er kan daarom voorzichtig geconcludeerd worden dat er ca. 1000 arboreta en parken en 10 à 15.000 solitair, groepen, singels, wallen en lanen in ons land zijn, die in het kader van deze registratie als waardevol mogen worden aangemerkt. De gehele populatie, exclusief arboreta en parken bestaat dan voor ca. 50% uit solitair, 30% uit groepen en ca. 20% uit singels, wallen of lanen. De belangrijkste boomsoorten zijn eik (ca. 30%), beuk (ca. 20%) en linde (ca. 15%). Ca. 45% is jonger dan 100 jaar, ca. 35% is tussen de 100 en 150 jaar, terwijl ca. 20% ouder dan 150 jaar is. Van alle

eenheden kan ca. 10% als historisch belangrijk geklassificeerd worden, terwijl ca. 2% dendrologisch belangrijk is. Al eerder is gesteld dat de gegevens uit de registratie over de gezondheid een te gunstig beeld geven, terwijl er tevens te weinig blijkt dat de boom bedreigd wordt door achteruitgang van zijn standplaats. Het is waarschijnlijk dat daarom slechts 50% van alle waardevolle bomen gezond en onbedreigd is.

Het beleid tot op heden

De rijksoverheid heeft zich de laatste jaren al voorzichtig met de waardevolle bomen problematiek bezig gehouden. Dat blijkt onder andere uit:

- het uitvoeren van de beschreven inventarisatie;
- het aanstellen van een onderzoeker op dit vakgebied aan het Rijksinstituut voor Onderzoek in de Bos- en Landschapsbouw "De Dorschkamp";
- het verlenen van een bescheiden bijdrage in de kosten van herstel van geregistreerde bomen. Dit geschiedt op advies van Staatsbosbeheer;
- het voorbereiden van een cursus boomverzorging aan de Praktijkschool voor Bosbouw en Cultuurtechniek te Schaarsbergen. Twee proefcursussen zijn inmiddels gehouden.
- het adviseren omtrent boomverzorging door het Staatsbosbeheer en het Consulentschap in Algemene Dienst voor Tuinaanleg en onderhoud te Wageningen.
- het op gang komen van het interdepartementale overleg over de wettelijke bescherming van de historische parken. Aan dit overleg tussen de ministeries van Landbouw en Visserij en van CRM nemen ook de Rijksdienst voor de Monumentenzorg en het Staatsbosbeheer deel.

Ook enkele provincies hebben inmiddels een bescheiden bijdrageregeling voor het behoud van waardevolle bomen in het leven geroepen.

Van een algemeen gemeentelijk bomenbeleid is nog geen sprake. Er zijn gemeenten die hun eigen bomen zeer deskundig verzorgen en behandelen. Er zijn er ook waar dat nog niet het geval is. In enkele plaatsen verleent de gemeente ook een bijdrage aan het herstel van een bijzondere boom in particulier bezit.

Ideeën voor het toekomstig beleid

Nu in de problematiek wat meer inzicht is verkregen moeten we ons afvragen wat er moet gebeuren om ook de komende generaties van waardevolle oude bomen te kunnen laten genieten. Er zal op de verschillende niveaus een bomenbeleid tot stand moe-

ten komen.

Hierover volgen nu enkele ideeën.

1 Het completeren en vervolgens bijhouden van de registratie is gewenst.

Het Staatsbosbeheer lijkt hiervoor de aangewezen instantie. Om de registratie van algemene waarde te doen zijn is het nodig de registratie criteria in overleg met andere deskundigen vast te stellen. Ook zal het voor derden mogelijk moeten zijn om voorstellen voor registratie te doen.

2 Het verlenen van een status aan de registratie is gewenst. Een geregistreerde eenheid verdient als zodanig bijzondere bescherming. Status verlenen kan in eerste aanleg gebeuren door publikatie van de geregistreerde gegevens, bijvoorbeeld per provincie of per gemeente.

Ook zouden alle eigenaren van geregistreerde bomen en de gemeenten waarin deze zich bevinden op de hoogte moeten worden gesteld, zodat zij zich bewust worden van hun belangrijk bezit en passende maatregelen kunnen treffen. Deze zullen meestal op technisch, financieel en planologisch gebied liggen.

In laatste instantie moet worden overwogen of het wenselijk is ook een wettelijke bescherming, in het leven te roepen zoals b.v. in Duitsland al het geval is.

3 Het is gewenst dat de geregistreerde eenheden zo spoedig mogelijk worden beoordeeld op hun vitaliteit en levenskansen. De eigenaren dienen te worden geadviseerd met betrekking tot de te nemen maatregelen. Behalve voor het Staatsbosbeheer ligt hier een belangrijk werkterrein voor particuliere bureaus en deskundigen.

4 Het is gewenst dat de bescheiden mogelijkheden van de Rijksoverheid om een bijdrage te leveren aan het herstel van geregistreerde bomen worden uitgebreid. Ook verdient het voorbeeld van enkele provinciale besturen, die een subsidiemogelijkheid hebben gecreëerd, navolging.

5 Het is gewenst dat het onderzoek naar aftakelingsprocessen van bomen en de mogelijkheden van curatief en preventief ingrijpen met kracht wordt voortgezet. Hier ligt een belangrijke taak voor het Rijksinstituut voor Onderzoek in de Bos- en Landschapsbouw "De Dorschkamp".

6 Het is gewenst dat het vak boomverzorging bij de onderwijsinstellingen die voor de groene sector werken, in het onderwijspakket wordt opgenomen, steeds op het relevante niveau.

7 Tenslotte kan ook hier niet worden voorbijgegaan aan de noodzaak jonge bomen te planten. Gebruik van goed plantmateriaal en deskundigheid bij planten en verzorgen zijn voorwaarden om ook in de toekomst het bestaan van waardevolle bomen te kunnen garanderen.

Poelichting op het enquête-formulier t.b.v. inventarisatie waardevolle bomen in Nederland.

WELKE BOMEN VALLEN ONDER DE ENQUÊTE?

1. De enquête strekt zich uit zowel over het stedelijk als over het landelijk gebied.
2. Alle houtsoorten komen in aanmerking, mits zij:
 - a) waardevol zijn om te behouden.
 - b) duidelijk aan te geven zijn als solitaire, groepen, resp. afzonderlijke rij, laan, erfgrans, singel e.d.

GEBRUIK VAN HET FORMULIER

1. Het formulier (origineel en duplicaat) heeft 3 kolommen. Voor elke opname-eenheid moet één afzonderlijke kolom worden gebruikt.
2. In elke kolom moet op de vragen A t/m I per vraag één antwoord worden gegeven, evenwel twee antwoorden onder A. Op het formulier dient het kaartnummer te worden ingevuld.

GEBRUIK TOPOGRAFISCH SCHETSBLAD (1-25.000)

1. Hierop dienen, middels symbolen, de opname-eenheden voor het desbetreffende gebied te worden aangebracht. (zie bijgaand voorbeeld)

TERUGZENDING ENQUÊTE DOKUMENTEN

De door u afgewerkte schetsbladen dienen met de corresponderende originele enquête-formulieren te worden verzonden aan het Staatsbosbeheer, Museumlaan 2 te Utrecht t.a.v. de afd. Statistiek.

NOEDZAKELIJKE GEGEVENS

Voor het welslagen van de enquête is het nodig, dat u de verlangde gegevens volledig opgeeft.

- A. Gemeente:** Hier te noemen burgerlijke gemeente met aanduiding al of niet in de bebouwde kom. (bepaling bebouwde kom conform de boswet).
- B. Plaatsbepaling:** Hier te noemen de dichtbijzijnde bekende plaats of dorp, eventueel de naam van een buurt (schap), straat of landgoed.
- C. Eigenaar:** Indien deze u bekend is vermelden, met naam en adres. Anders onbekend invullen.
- D. Houtsoort:** Hier dient de wetenschappelijke naam te worden ingevuld.
- E. Leeftijd:** U kunt met een zo nauwkeurig mogelijke schatting volstaan.
- F. Diameter:** Deze dient op 10 cm. nauwkeurig te worden bepaald. Bij groepen, singels/wallen en lanen in monocultuur wordt de gemiddelde diameter aangegeven. Indien inventarisatie van struiken het vakje "n.v.t." aankruisen.
- G. Hoogte:** Schatting op hele meters (voor groepen, lanen, singels en wallen in monocultuur wordt de gemiddelde hoogte aangegeven).
- H. Gezondheid:** Hierbij kan met een uiterlijke beoordeling in goed, matig of slecht worden volstaan, b.v. naar mate van de dode takken in de kroon, stamverwonding of stamverminking. Bij twijfel het vakje onbekend invullen.
- I. Kategorie:**
- I.1. Solitair: hieronder worden begrepen bomen, die van jongaf aan op zichzelf hebben bestaan, b.v. weidebomen. Zij kunnen evenwel ook in bossen voorkomen.
 - I.2. Groepen: zijn een verzameling van bomen, die gemeenschappelijk opgegroeid zijn.
 - I.3. Singels/wallen: oude bossen, voorzover zij duidelijk in verband van singel of wal langs perceelsgrenzen voorkomen.
 - I.4. Lanen: wegen, begrensd langs een of beide zijden door oude bomen.
N.B. lanen, groepen, wallen en singels, bestaande uit meerdere houtsoorten, dienen per houtsoort geïnventariseerd te worden (per houtsoort 1 kolom).
 - I.5. Arboreta en parken: hier behoeven de rubrieken D,E,F,G, en H niet te worden ingevuld.
- J. Klassificatie:** Hierbij voor elke boom of groep slechts éénmaal kiezen tussen:
- J.1. Historisch belangrijke bomen of boomgroepen: wanneer zij in de geschiedenis een rol hebben gespeeld door b.v. op een bepaalde dag of door een bepaalde persoon geplant zijn. Ook tins-bomen, markt-bomen, lei- of moeibomen, grens-bomen, merk- of veldbomen, bomen op stadswallen of bij doorwaadbare plaatsen horen hiertoe.
 - J.2. Dendrologisch belangrijke bomen of boomgroepen: bepaalde cultuurvormen, belangrijke exemplaren van bepaalde eertijds voor het eerst in Nederland ingevoerde soorten. Eigenlijk alle voorbeelden, welke voor de wetenschap van belang zijn mede om mogelijk-heden open te houden voor veredelingsonderzoek.
 - J.3. Monumentale bomen of boomgroepen: b.v. in beschermde stads- en dorpsgezichten. Naar ook in het algemeen, wanneer u van een fraaie of opvallende verschijning in het landschap kunt spreken, zonder dat u de boom of boomgroep in de klasse 1 of 2 meent te kunnen onderbrengen
- K. (Cultuur) Historische gegevens.**
- K.1. Herdenkingsbomen: welke op historische data door historische personen of bij historische gelegenheden zijn geplant.
 - K.2. Grensbomen (bestuurlijk) welke van oude gebiedsgrenzen nog bepaalde punten aangegeven. Ook merkbomen op oude land-marken horen hiertoe.
 - K.3. Grensbomen (gebruiksvormen) getuigen van oude vormen van bodengebruik b.v. lange bouwessen, wallen, bakken, op doorwaadbare plaatsen. Dus in het algemeen duidelijk cultuurhistorisch interessante bomen.
 - K.4. Rechtsbomen: tinsbomen en galgenbomen voor de rechtspraak, kroes- (of kruis-)bomen waarlangs de doden naar hun laatste rustplaats worden gebracht
 - K.5. Overige bomen: alle andere voor de geschiedenis van het gebied van belang zijnde bomen.
- L. Aard van bedreiging:**
- L.1. Bentemingswijziging: Uitbreiding van woningbouw of industrieterrein, wegaanleg.
 - L.2. Afsluiting van lucht en vocht door asfaltering van wegen, parkeervoorzieningen en pleinen.
 - L.3. Aanleg van ondergrondse leidingen.
 - L.4. Andere oorzaken, zoals:
 - gebrek aan belangstelling voor het behoud, b.v. tot uitdrukking komend door verwaarlozing, verminking of vernieling;
 - beweiding, bij weidebomen zonder deugdelijke afraistering enz.
 - L.5. Hier aangeven als geen bedreiging bekend is.

Inventarisatie waardevolle bomen in Nederland.

Provincie . Gelderland, Kaartnr. . . 39.D. Volgnr. . . 3
Opname datum . . 20 oktober 1972

N.B. Voor elke boom of groep een nieuwe kolom gebruiken.

In elke kolom per rubriek A t/m L slechts één indicatie geven; in rubriek A tevens gemeente vermelden.

A. GEMEENTE			
In bebouwde kom	1	. Gphemert ●	. Gphemert ●
Buiten bebouwde kom	2	○	○
B. PLAATSBEPALING			
		. afrit. Waaldijk- Lolenstraat	. afrit. Waaldijk- Lolenstraat
C. EIGENAAR			
Naam en adres	
Onbekend	1	●	●
D. HOUTSOORT			
Wetenschappelijke naam		. Fagus sylvatica Platanus acerifolia
E. GESCHATTE LEEFTIJD			
		± 175 . jaar	± 175 . jaar
F. DIAMETER op 10 cm nauwkeurig Niet van toepassing			
	1	. 140 . cm	. 150 . cm
G. HOOGTE (gem.)			
		± 25 . mtr.	± 23 . mtr.
H. GEZONDHEID			
Goed	1	○	○
Matig	2	●	●
Slecht	3	○	○
Onbekend	4	○	○
I. KATEGORIE:			
Solitair (ook in bossen)	1	●	●
Groepen	2	○	○
Singels/Wallen	3	○	○
Lanen	4	○	○
Arboreta/Parken	5	○	○
J. KLASSIFIKATIE			
Historisch belangrijk	1	○	○
Dendrologisch "	2	○	○
Monumentaal "	3	●	●
K. (CULTUUR)HISTORISCHE GEGEVENS			
Herdenkingsbomen	1	○	○
Grensbomen (bestuurlijk)	2	○	○
Grensbomen (gebruiksvorm)	3	○	○
Gerechtsbomen	4	○	○
Overige	5	●	●
L. BEDREIGING			
Bebouwingsplan	1	○	○
Aanleg wegen enz.	2	●	●
Leidingen	3	○	○
Andere	4	○	○
Onbekend	5	○	○

Eventueel door u nog belangrijk geachte gegevens kunnen op de achterzijde van het formulier worden vermeld.